

LIETUVOS SVEIKATOS
MOKSLŲ UNIVERSITETAS

avevita

Nr. 17 (1881)

LSMU IR LSMU LIGONINĖS KAUNO KLINIKŲ SAVAITRAŠTIS. 2011 M. BALANDŽIO 29 D.

ISSN 1648-620X

KAUNO KLINIKŲ MEDIKAMS – GARBINGI APDOVANOJIMAI

Aštuntą kartą po Nepriklausomybės atkūrimo balandžio 27 d. Lietuvoje minima Medicinos darbuotojų diena. Šia proga sveikatos apsaugos ministras Raimondas Šukys žinomiesiems Lietuvos medikams suteikė Nusipelnusio Lietuvos gydytojo vardą ir apdovanojo Nusipelnusio Lietuvos gydytojo garbės ženklu. Tarp apdovanojimų ir Kauno klinikų medikai.

Ministras suteikė Nusipelnusio Lietuvos gydytojo vardą ir apdovanojo Nusipelnusio Lietuvos gydytojo garbės ženklu:

Reginą Jonkaitienę – docentę, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų antrojo kardiologijos skyriaus Širdies ydų sektoriaus vadovę. Docentė – puiki gydytoja praktike, mokslo straipsnių, kelių vadovėlių ir mokymo metodinių priemonių bendraautorė.

Romą Joną Kalesinską – profesorių, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos akademijos Ortopedijos traumatologijos klinikos vadovą. Sveikatos sistemoje per 40 metų dirbantis profesorius aktyviai dalyvauja mokslinėje veikloje, spausdinami jo mokslo darbai.

Aušrą Kavoliūnienę – docentę, Lie-

tuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų antrojo kardiologijos skyriaus vadovę, gydytoją kardiologę. Docentė puiki gydytoja praktike, publikavo mokslo straipsnius, kelių vadovėlių ir mokymo metodinių priemonių bendraautorė. **Eugeniją Audronę Statkevičienę** – docentę, Kauno klinikų pirmojo kardiologijos skyriaus gydytoją kardiologę. 44-rius metus sveikatos sistemoje dirbanti gydytoja – publikacijų kardiologijos, daugiausia ūminio miokardo infarkto klausimais, autorė, kelių vadovėlių bendraautorė.

Nusipelnusio Lietuvos sveikatos apsaugos darbuotojo vardą suteikė ir apdovanojo Nusipelnusio Lietuvos sveikatos apsaugos darbuotojo garbės ženklu:

Sveikatos apsaugos ministras Raimondas Šukys su apdovanojamais medikais.

SAM nuotr.

Eleną Bajerčienę – ilgametę Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų stuburo ir periferinių nervų chirurgijos skyriaus vyresniąją slaugytoją-slaugos administratorę, šiuo metu pensininkę, sveikatos sistemoje išdirbusią 51-rius metus.

Pasak ministro, mediko profesija kasdien reikalauja ne tik pasiaukojamo darbo, bet ir naujų žinių, išma-

nymo, naujų technologijų įvaldymo. „Galima sakyti, kad mediko kelias – tai kasdienis naujų, kintamų iššūkių įveikimo kelias. Nekintamas ir pastovus nuo antikos laikų tik Jūsų profesijos turinys, jos humanistinė prasmė padėti žmogui. Šviesaus atminimo kardinolas Vincentas Sladkevičius sakė: „Gerumas dauginasi, dalijant jį kitiems“. Tegul Jums grįžta pacientams išdalytas gerumas su

dideliu kaupu“, – sakė sveikatos apsaugos ministras R. Šukys. 2011 m. Nusipelnusio Lietuvos sveikatos apsaugos darbuotojo garbės ženklai įteikti 18, o Nusipelnusio gydytojo garbės ženklai – 23 asmenims. Sveikatos apsaugos ministerijos iniciatyva šie apdovanojimai buvo įsteigti 2004 m., juos yra pelnę per 330 medikų.

AVE VITA inf.

Olgos Posaškovo nuotr.

ŠIRDIES DIENA SEIME

Balandžio 20 d. surengta tradicinė „Širdies diena Seime“, kurioje dalyvavo LSMU MA kardiologai: rektorius prof. Remigijus Žaliūnas, prof. Rimvydas Šlapikas, prof. Rūta Marija Babarskienė, Nacionalinės tabako ir alkoholio kontrolės koalicijos prezidentas doc. Aurelijus Veryga, doc. Eglė Ereminienė, gyd. Lina Jančaitytė.

Visi galėjo pasitikrinti kraujospūdį, cholesterolio kiekį kraujyje, atlikti širdies ir kraujagyslių ultragarsinį tyrimą, konsultuotis pas garsius kardiologus.

Vyko konferencija „Tabakas – širdis – kraujagyslės“, kurioje buvo kalbama apie rūkymo poveikį širdies ir kraujagyslių sistemai, pateikta patarimų, kaip mesti rūky-

ti. Surengta spaudos konferencija. Buvo mokoma teikti skubią pagalbą sustojus širdžiai naudojant simulatorius.

Kaip sakė profesorius Rimvydas Šlapikas, tokių renginių tikslas yra atkreipti visuomenės dėmesį į širdies ir kraujagyslių ligų paplitimą, skatinti tikrintis kraujospūdį, cholesterolio kiekį kraujyje, propaguoti sveiką gyvenimą.

Kasmetinė akcija „Širdies diena Seime“ organizavo Seimo narys prof. Arimantas Dumčius.

AVE VITA inf.

KAUNO KLINIKOSE – ŠVENTĖ

Balandžio 27-ąją – Lietuvoje minima Medicinos darbuotojų diena. Šios dienos minėjimas jau tradicija ir Kauno klinikų darbuotojams. Trečią kartą iš eilės šios dienos proga Klinikų kieme vyko šventinis koncertas, kurį gausiai susirinkusiems darbuotojams dovanojo Kauno pučiamųjų orkestras „Ažuolynas“, vadovaujamas Remigijaus Žarėno, ir choreografinė merginų grupė.

▶ 3 p.

Autorės nuotr.

avevita RĖMĖJAI:

BERLIN-CHEMIE
MENARINI

ŪKIO BANKAS

LSMU FARMACININKĖS DARBAS EUROPOS STUDENTŲ TARPTAUTINIAME KONGRESE PRIPAŽINTAS GERIAUSIU

Balandžio 11–17 dienomis Lisabonoje praūžė 34-asis EPSA kongresas. EPSA (*European Pharmaceutical Students' Association*) vienija visos Europos studentus farmacininkus. Kartą per metus sukviečia į metinį kongresą. Jie turi galimybę susitikti, pabendrauti, pasidalyti patirtimi, išgirsti mokslo ir praktines naujienas.

Giedrė Kuncaitė.

Asmeninė nuotr.

Kongrese apie farmacijos naujoves pasakojo kvietiniai lektoriai iš visos Europos. Studentai, nors studijuoja skirtingose šalyse ir pagal skirtingas programas, darbo grupėse aptaria visiems įdomius klausimus, pvz., farmakologinis budrumas, pacientams teikiama informacija, suklastoti vaistai, savigyda, nervinės įtampos ir konfliktų valdymas, strateginis planavimas.

Šiemet į Lisaboną susirinko daugiau kaip 400 dalyvių. Viena diena buvo skirta studentams. Portugalijos, Mal-

tos, Šveicarijos, Turkijos, Bulgarijos, Lenkijos ir Lietuvos jaunieji mokslininkai pristatė originalius tyrimus iš įvairių farmacijos sričių.

Pirmą kartą šioje konferencijoje Lietuvos atstovė lydėjo sėkmė. LSMU MA Farmacijos fakulteto magistrantė Giedrė Kuncaitė savo darbą „Using simulated patients to evaluate pharmacists consultation in Lithuanian community pharmacies“ (vadovai Vaistų technologijos ir socialinės farmacijos katedros lektorė dr. Jurgita Daukšienė ir doc. Raimondas

Radžiūnas) pristatė prezentacijų ir stendinių pranešimų sesijose. Jame buvo tirta, kaip teikiama farmacinė paslauga pacientams, vertinta bendravimo su pacientu pradžia ir pabaiga bei kokią įspūdį susidarė pacientas. Darbo metodika ir tema aktuali, siekiant laiduoti kokybišką farmacinės paslaugos teikimą visuomenės vaistinėse.

Giedrės Kuncaitės pranešimas sulaukė daugiausia dėmesio ir klausimų tiek iš studentų, tiek iš komisijos, kurioje buvo atstovų iš EUFEPS (*the European Federation for Pharmaceutical Sciences*). Pirmą kartą būtent socialinės farmacijos darbas įvertintas pirmąja vieta.

Buvo pristatyti tokie darbai: Charlene Galea (Malta) „Gastric Amylase Activity and the Use of Proton Pump Inhibitors (PPIs)“, Nicolaos D. Gentiso ir Gabriele Betz (Šveicarija) „Scientific analysis of the powder compaction process: A physical process, described and evaluated with a mathematical approach“, Agata Kuchcicka (Lenkija) „A B C of breast cancer epidemiology“, Mehmet Emre Ozdemirhan (Turkija) „Analysis of Ticlopidine in Pharmaceutical Tablets using C18 Bonded Monolithic Silica Column“. Laimėjusi pirmą vietą Giedrė Kuncaitė įgijo teisę birželio mėnesį vykti į Prahoje rengiamą „Pharmaceutical Sciences Fair“ konferenciją. Tikimasi, kad joje dalyvaus 1000 atstovų iš akademinės bendruomenės, valstybinių institucijų ir farmacijos kompanijų. Bus pristatyti darbai apie nanomedicinos naudą pacientams, transportavimo įtaką vaistų sąveikai, technologijas retoms ligoms gydyti, farmakogenetika šiandien, ateities farmacija pagal jaunuosius specialistus ir kt.

AVE VITA inf.

REKTORATO POSĖDYJE. 2011 M. BALANDŽIO 18 D.

PRITARTA DĖSTYTOJŲ IR MOKSLO DARBUOTOJŲ ATESTACIJOS KORTELĖS FORMAI

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto rektoratas, išklašęs Gyvulininkystės technologijos fakulteto dekaną doc. Pauliaus Matusevičiaus informaciją, *nutarė* Gyvulininkystės technologijos fakulteto ir Gyvulininkystės instituto studijų ir mokslo integracijos rezoliuciją bei dvišalės sutarties tarp Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ir Gyvulininkystės technologijos fakulteto studento, studijuojančio Universiteto lėšomis, pasirašymo sąlygas suderinti su Universiteto juridine tarnyba bei parengti ir pateikti veiksmų planą rektoratui ir Senatui iki 2011 m. birželio 1 d.

Rektoratas, išklašęs prorektorės mokslui prof. Vaivos Lesauskaitės informaciją, *nutarė* pritarti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto dėstytojų ir mokslo darbuotojų atestacijos kortelės formai su papildymais.

AVE VITA inf.

EUROMELANOMOS DIENA – SAUGOK ODA SAULĖJE

Europos gydytojų dermatologų iniciatyva organizuojama akcija kovai su odos vėžiu ir melanoma – **Euromelanomos diena**. Tikslas – skieisti pirmine ir antrine odos vėžio bei melanomos profilaktiką, mažinti sergamumą šiais navikais ir padarinius. Lietuvoje jau ketvirtą kartą ši akcija vyks **gegužės 9 d.** Šių metų šūkis: „**SOS: Saugok Odą Saulėje!**“. Atostogų metu mes dažniau būname saulėje. Galingi saulės spinduliai gali sukelti odos nudegimus su pūslėmis arba be jų! Saulė sukelia ir ilgalaikį pavojų odai, į kurį mes kreipiame per mažai dėmesio. Odos vėžio rizika didėja atsižvelgiant į tai, kiek ilgai būname saulėje ir ar dažnai oda nudega saulėje. Svarbu atkreipti dėmesį ir būti atsargiems, žinoti kaip apsisaugoti nuo žalingos ultravioletinės spinduliuotės, ypač šiltoose kraštuose. Lietuvoje pirmųjų trijų Euromelanomos dienos akcijų metu dalyvaudavo daugiau nei 60 dermatologų. Iš viso buvo patikrinti 3827 pacientai, iš kurių apie 100 žmonių įtarta odos melanoma, apie 150 – odos vėžys (plokščialąstelinis ir pamatinių ląstelių), beveik 300 nustatyti netipiniai apgamai, kuriuos patarta šalinti. Žmonių, pageidaujančių profilaktiškai

pasitikrinti akcijos metu, išankstinė registracija vyks koordinaciniame centre **gegužės 2–3 dienomis 9–16 val.** telefonais: 8 800 20065, 8 800 20066. **Gegužės 9 d.** bus rengiama akcija. Pasitikrinti kviečiami vyresni nei 50 metų asmenys, turintys I-II odos fototipus, daugiau kaip 100 apgamų, ypač nelygaus kontūro ar besikeičiančiais kraštais, vaikystėje nudegę saulėje net iki pūslių, kurių šeimoje yra sirgusių melanoma ar odos vėžio. Gydytojas(-ai) dermatologas(-ai) įvertins paciento odą, matomus pigmentinius apgamus ir kitus į odos vėžį panašius darinius, padės pacientui užpildyti anonimę anketą apie jį veikiančius odos vėžio rizikos veiksnius, atsakys į iškilusius klausimus. Įtarus odos vėžį ar melanomą, pacientui pasiūlomas **kitas apsilankymas**, kurio metu būtų atliekami reikalingi diagnostiniai tyrimai ir gydymas. Euromelanomos dienos akcija dar labiau atkreips visuomenės dėmesį į melanomos ir odos vėžio atsiradimo rizikos veiksnius, problemos aktualumą ir būtinybę stebėti odos pokyčius. Euromelanomos dienos renginiuose dalyvauja ir LSMU MA Odos ir venerinių ligų klinika.

AVE VITA inf.

BALANDŽIO 27-OJI – LIETUVOS MEDICINOS DARBUOTOJŲ DIENA

ŽINIŲ EGZAMINAS KASDIEN

LSMU MA profesoriaus Antano Norkaus veikla neatsiejama nuo Endokrinologijos instituto. Profesorius nuo įkūrimo dienos vadovauja Diabetologijos laboratorijai, kuri yra pasiekusi gražių mokslu laimėjimų.

Parengė Loreta Giedraitienė

Šiandien, minėdamas svarbią gyvenimo sukaktį, profesorius sako nesigaili išsirenkęs sunkią, bet garbingą gydytojo profesiją. Jei reikėtų rinktis iš naujo, vėl ją pasirinktų.

Kas lėmė Jūsų profesijos pasirinkimą? Gal turėjote pavyzdį – mediką? Šeimoje nebuvo medikų, tačiau man ši sritis buvo realiausiai įsivaizduojama galimybė padėti žmogui. Tėvai nuo vaikystės mums skiepijo altruizmo supratimą. Tai irgi turėjo įtakos. Tais laikais gydy-

tojo profesija buvo garbinga. Nesigailiu pasirinkęs mediko kelią. Tik gaila, kad šiandien Lietuvoje medikai nevertinami – prilyginami elementarių paslaugų tiekėjams. Nevertinami medikai nei pagal darbo užmokestį, nei pagal žiniasklaidos formuojamą nuomonę. Norėtusi, kad žiniasklaida daugiau atspindėtų medicinos mokslo ir praktikos laimėjimus, parodytų ir teigiamus medikų darbo puses, dėmesio skirtų ligų profilaktikai. Nenorėčiau ginti medikų, padariusių klaidų. Klaida klaidai nelygi. Klaidos dėl aplaidumo – neatleistinos. Tačiau medicinoje klaidos

gali būti dėl ligų eigos ypatumų, diagnostinių ar gydymo technologijų netobulumo, mokslo pasiekimų problemų ir kitų objektyvių priežasčių. Tokių klaidų kartais neišvengiama.

Kurie Jūsų gyvenimo įvykiai Jums yra svarbiausi? Kurie Jūsų, kaip mediko, darbe sutikti žmonės paliko Jūsų atmintyje giliausią pėdsaką? Kaip klostėsi klinikinė, mokslinė, pedagoginė, visuomeninė Jūsų veikla? Baigęs tuometinį Kauno medicinos institutą (KMI) klinikinį darbą pagal paskyrimą pradėjau Ukmergės ligoninėje terapeutu. Po poros metų įstojau į KMI aspirantūrą Hospitalinės terapijos katedroje, kuriai vadovavo instituto rektorius, akad. Zigmąs Januškevičius. Baigęs aspirantūrą, likau dirbti katedroje. Džiaugiuosi,

Prof. Antanas Norkus.

kad likimas man davė galimybę mokyti iš jų ir dirbti su tokiomis medicinos įžymybėmis kaip akademikas Z. Januškevičius, profesoriai Juozas Blužas, Alla Baubiniienė, Giršas Vitenšteinas, Aldona Lukoševičiūtė, Nijolė Misiūnienė ir kt., kuriuos galė-

čiau dar ilgai vardyti. Jie buvo mano mokytojai, mokę mane gilintis į medicinos paslaptis. Mokę mylėti ligonį. Katedroje dirbau pedagoginį, klinikinį ir mokslinį darbą. Studentams dėčiau vidaus ligas, tačiau labiau traukė nauja sritis – endokrinologija. ► 3 p.

BALANDŽIO 27-OJI – LIETUVOS MEDICINOS DARBUOTOJŲ DIENA

ŽINIŲ EGZAMINAS KASDIEN

◀ 2 p.
Endokrinologais Lietuvoje tuo metu dirbo tik pavieniai gydytojai. Kai buvo pasiūlyta specializuotis endokrinologijoje – labai apsidžiaugiau. Antrąjį mano disertacija buvo apginta endokrinologijos tematika.
Kaune įkūrus tuometinio TSRS MMA instituto filialą, kurio direktorius buvo prof. Jurgis Danys, buvau paskirtas vadovauti vienai jo mokslinei laboratorijai. Jai vadovauju ir šiuo metu. Daug metų vadovavau Endokrinologijos institutui. Džiugu, kad tiek institutas, tiek ir mano vadovaujama laboratorija turi gražių mokslinių laimėjimų. Ir aš pats esu publikavęs per 450 darbų Lietuvos ir užsienio mokslo leidiniuose, vienas ir su bendraautoriais parašęs daug monografijų. Tarptautinėje veikloje mano pirmuosius žingsnius reikėtų sieti su daugiau kaip prieš porą dešimtmečių PSO paskelbta „San Vincento deklaracija“. Pagrindinis jos tikslas buvo vienyti įvairių šalių medikus ir sergančius cukriniu diabetu žmones kovai su šia sunkia ir klastinga liga. Tapau San Vincento deklaracijos Nacionalinio

komiteto pirmininku ir atsakingu Lietuvoje ryšiams su PSO. Vėliau tarptautinė veikla plėtėsi. Dalyvavau kaip ekspertas įvairiuose Europos šalių renginiuose cukrinio diabeto klausimais. Pastaruoju metu esu naujai įsijungusių į ES šalių ekspertas cukrinio diabeto klausimais. Tenka organizuoti įvairius respublikinius ir tarptautinius renginius, dalyvauti respublikinių ir tarptautinių mokslo žurnalų redakcijos kolegijose, esu tarptautinio mokslo žurnalo vyriausiasis redaktorius, tenka dalyvauti Lietuvos ir užsienio šalių mokslininkų disertacijų gynimo komitetuose, būti ekspertu.

Kaip keitėsi diagnostikos, gydymo metodai, gydytojo darbas? Kas pasikeitė labiausiai?

Endokrinologija – tai mokslas apie belatakes (endokrinines) liaukas ir jų gaminamus hormonus, lemiančius visą organizmo veiklą. Endokrinologinė patologija glaudžiai susijusi su kardiologija, nefrologija, neurologija, chirurgija, neurochirurgija ir kt. Tai – įdomi, tačiau brangi medicinos sritis, reikalaujanti atitinkamos kvalifikacijos

ir žinių. Endokrinologijos praktika neatsiejama nuo mokslo. Visais laikais medikas buvo asmenybė. Lietuvos miesteliuose gerbiausiai buvo gydytojas, kunigas ir vaistininkas. Pagarba medikui susijusi ir su tuo, kad jis visą gyvenimą turi mokytis. Universitetinio lygio institucijoje gydytojas kasdien laiko žinių egzaminą. Tai – gyvenimo būdas. Šiandieninio mediko galimybių diagnostikos ir gydymo prasme negalima lyginti ir su netolima praeitimi. Atsirado naujos diagnostikos galimybės, kurios leidžia greičiau iširti ligonį ir nustatyti tikslią diagnozę. Tačiau, mano nuomone, besaikis susižavėjimas naujomis technologijomis pagilina nuotolį tarp gydytojo ir paciento. Vis tik ir šiais laikais geras gydytojas vertina ir klasikinius tyrimo metodus, tokius kaip apklausa, apžiūra, apčiuopa, derindamas su naujomis technologijomis. Tyrimai yra svarbu, bet tyrimai lieka tyrimais. Nustatant diagnozę negalima vadovautis vien jais. Didžiuojuosi dauguma buvusių ir esamų savo mokytojų ir kolegų, su kuriais likimas lėmė dirbti mokslinį darbą, gydyti ligonius, bendrauti, mokytis iš jų. Malonu, kad ir jaunieji kolegos siekia tobulėti, gilinasi į endokrinologijos paslaptis.

Mane neramina, kad neretai tiek gydytojai, tiek farmacininkai, susižavėję nauju technologiniu ar vaistiniu produktu, jį pervertina ir kartais, siekdami materialinės naudos, ligonį palieka šalia. Neramina, kad konkurencijos sąlygomis keičiasi ir medikų bendruomenė, kartais jaučiama nepagarba savo kolegoms. O istorija rodo, kad pažanga pasiekama ne neigiant senųjų pasiekimų rezultatus, bet tobulinant ankstesniųjų patirtį. Mūsų visuomenė greitai kinta – ji materialėja. Priverstas keistis joje ir gydytojas. Gyvenimo tempas, šiuolaikinės technologijos leido įsigalėti formaliems santykiams tarp gydytojų ir pacientų, atsirado susvetimėjimas. Modernėjanti visuomenė galbūt dėl laiko stokos mažiau kreipia dėmesio į dvasines vertybes. Iš visuomenės pusės nepelnytai pritrūksta pagarbos ir medikams. Prie to prisideda ir menkas medikų darbo įvertinimas – apmokėjimas už darbą. Teisės aktai medikų darbą prilygino buitinių paslaugų sferai, sumenkino jų prestižą, nors iš tikrųjų mediko darbas yra ypatingas, sunkus ir atsakingas. Kad medikas jaustųsi oriai, būtinas optimalus atlyginimas už darbą, bent truputį panašus į tokios srities specialistų atlygį Vakarų Europos šalyse.

Ar nesigailite dėl savo pasirinkimo?
Nesigailiu pasirinkęs mediko profesiją. Jei reikėtų rinktis iš naujo, pasirinkčiau tą patį.

Koks, Jūsų nuomone, turėtų būti geras gydytojas?

Išsilavinęs, aukštos kvalifikacijos ir svarbiausia – sąžiningas tiek prieš pacientą, tiek ir prieš patį save.

Kas Jums gyvenime svarbiausia?

Sveikata, santykiai darbe ir šeimoje. Padėtis visuomenėje ir pinigai yra uždirbami.

Ką turėtų keisti žmogus, kad kuo ilgiau išliktų sveikas?

Pirmiausia – darbo ir poilsio santykį. Ne veltui vienas iš Dievo įsakymų nurodo: „Šventadienį švesk!“ Reikėtų laikytis ir kito nurodymo: „Vieną kartą per savaitę pasninkauk“. Tai – dėmesys tinkamai mitybai, tačiau ne badavimui. Dievo įsakymas „Mylėk savo artimą kaip pats save“ irgi labai svarbus. Reiškia – mylėkime save, daugiau dėmesio skirdami savo sveikatai, bendraudami su kitais venkime nereikalingos nervinės įtampas, kuri šiais laikais yra viena iš svarbiausių sveikatos sutrikimų priežasčių.

Autorės nuotr.

KAUNO KLINIKOSE – ŠVENTĖ

◀ 1 p.

Eglė Žemaitienė

Susirinkusius gydytojus, slaugytojus, kitus darbuotojus pasveikino Kauno klinikų generalinis direktorius prof. Juozas Pundzius ir Sveikatos apsaugos viceministrė Janina Kumpienė. Prof.

J. Pundzius išreiškė padėką visiems Klinikų darbuotojams už sunkų ir daug pastangų reikalaujantį darbą. J. Kumpienė pabrėžė, kad tokios šventės, suteikiančios galimybę pažvelgti kolegai į akis ir nusišypsoti, be galo svarbios visiems. Šia proga, pradedant vasaros sezoną, buvo paleistas Klinikų fontanas.

Autorės nuotr.

Pučiamųjų orkestras „Ažuolynas“.

Autorės nuotr.

Merginų choreografinė grupė.

Autorės nuotr.

GYVYBĖS STEBUKLAS

LSMU ligoninėje Kauno klinikoje doc. Eglė Markūnienė skaitė paskaitą ir vedė diskusiją „Gyvybės stebuklas. Perinatalinė psichologija“.

Džiuljeta Kulvietienė

Civilizuotas pasaulis žino – gyvybę reikia saugoti ir mylėti. Kūdikiai reikia rūpintis nuo pat tos akimirkos, kai jis išvysta pasaulį. O iki to? Doc. E. Markūnienė iš patirties ir mokslo studijų žino, kad rūpintis žmogumi reikia pradėti gerokai anksčiau, nei jis išvysta pasaulį. Kada užsimezga kūdikio ryšys su mama, tėčiu ir pasauliu? Kai pamato, pajunta, paliečia, priglundama ar dar kitaip ir kitu laiku?

„Vaikas prasideda jau tada, kai tėvai dar tik svajoja būti tėvais, – sakė doc. E. Markūnienė. – O kas iki to?“ Doc. E. Markūnienė pasakojo, kaip žmogus randa savo antrąją pusę, žmogų, su kuriuo jis norės susilaukti palikuonių. Meilė, ypač meilė iš pirmo žvilgsnio – kiek šiame procese dalyvauja uoslė, rega ir t. t. „Kai tik įsčiose užsimezga žmogus, iš visų receptorių pirmiausiai formuojasi uoslė, – pasakojo docentė. – Tai – pats seniausias žmogaus organizmo receptorius.“

Doc. E. Markūnienė kalbėjo apie lytiškumą, anatominius, chemijos ypatumus, nesutiko su kartais pasitaikančiais sociologų teiginiais, kad lytis yra socialiai nulemta.

„Negi tam tikro amžiaus sulaukusio žmogaus klausime, kokią lytį jis nori turėti, kokią įrašyti į pasą? O kaip su hormonais? Estrogenas, testosteronas? O chromosomos?“ – stebėjosi docentė, lyg lytiškumas būtų koks partinis ar specialybės pasirinkimas.

Lektorė kalbėjo apie antropologų atradimus, įvairių kultūrų iš kartos į kartą

perduodamus bendruomenės, liaudies žaidimus, šokius, apie pirmine ir pačia natūraliausia mūsų psichologiją – pasakas. Kodėl sakoma, kad reikia saugotis piktos akies? Kas yra ta „pikta akis“? Tai – visa, kas neščia moterį skaudina, žeidžia ne tik žodžiais, veiksmais, visokiais „be tabu“, bet ir akimis. Kodėl pasakose tiek daug visokių draudimų merginoms? Doc. E. Markūnienė sakė, kad vos tik sužinojus apie nėštumą ir pagalvojus: „Kaip ne laiku, gal nereikia, geriau pasidarysiu abortą“, – kūdikis jau pajunta, kad jis yra nelaukiamas, nemylimas. Tai palieka pėdsakus žmogaus psichologijoje, pereina į emocinę atmintį, į pasąmonę. Psichologai šiandien pripažįsta, kad 100 proc. pacientų, atėjusių pas juos bet kokių klausimų, yra patyrę tam tikrą traumą perinataliniu laikotarpiu – dar mamos psichose. Spręsdami šiuos klausimus psichologai naudoja regresinius metodus.

„Paaiškėja netikėtai dalykai. Žmonės papasakoja, kas atsitiko su tėvais, kas įvyko, ką jie išgyveno, ypač mama, kai šie jo laukėsi, – pasakojo doc. E. Markūnienė. – Patyrus smurtą – fizinį ar psichologinį – įprasta slėpti nuo vaikų, neigti, kad taip buvo. Vyksta psichologinė gynyba. Pritaikius regresinius metodus, buvęs kūdikis, dabar – jau brandus žmogus, papasakoja, kiek buvo užpuoliku, kokioje vietoje tai įvyko ir t. t.“

„Kaip tai viskas vyksta – kol kas yra paslaptis. Ir ne tik mokslui, – sakė doc. E. Markūnienė. – Motinos įsčiose kūdikį veikia, pasiekia ne tik garsas ir šviesa.“

Doc. E. Markūnienė kalbėjo ir apie

Doc. Eglė Markūnienė
Autorės nuotr.

augančius kūdikių, vaikų namuose. „Į sutrikusi raida susijusi tikrai ne su kilme iš tam tikrų socialinių sluoksnių, apie juos negalime sakyti: pragerti, prarūkyti, ko iš jų norėti? Pirmuosius 6 gyvenimo mėnesius formuojasi žmogaus ryšys su aplinka, su šeima, – kalbėjo doc. E. Markūnienė, lygindama smegenis vaikučio, kuris buvo paliktas, bet paskui paimitas į tėvių į šeimą, su smegenimis vaiku, augančių šeimoje ir valdiškoje įstaigoje. – Norint, kad žmogus neturėtų problemų bendraudamas, kurdamas šeimą ir gyvendamas joje, – jis turi augti šeimoje. Jokie vaikai, kūdikių namai to neatstos, nors ten gal ir šilčiau, ir skaniau. Geriau murzinas ir neprivalgęs, bet su tėvais.“

Doc. E. Markūnienė kalbėjo, kad vaikūtis yra aktyvus savo atėjimo į šį pasaulį dalyvis, kad reikia rengtis ne tik kūdikio atėjimui, bet ir jo laukimui.

„Išgyvens ne patys stipriausieji, o tie, kas buvo labiausiai mylimi“, – sakė doc. E. Markūnienė, kalbėdama apie šiandienos ir ateities naujagimius.

LIETUVOS SVEIKATOS
MOKSLŲ UNIVERSITETAS

ADMINISTRACIJA SKELBIA KONKURSA EITI ŠIAS PAREIGAS:

Medicinos akademijoje:

Medicinos fakultete:

- 1 profesoriaus (1,0 et.) Biochemijos katedroje.

Kardiologijos institute:

- 1 jaunesniojo mokslo darbuotojo (0,25 et.) Membranų biofizikos laboratorijoje.

Veterinarijos akademijoje:

Veterinarijos fakultete:

- 1 lektorius (1,0 et.) Maisto saugos ir gyvūnų higienos katedroje.

Gyvulininkystės technologijos fakultete:

- 1 docento (1,0 et.) ir 1 lektorius (1,0 et.) Gyvūnų mitybos katedroje.

Pretendentai turi atitikti pareigybes kvalifikacinius reikalavimus pagal Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Senato 2010 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 4-3 patvirtintą Lietuvos sveikatos mokslų universiteto dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigas eiti konkursų organizavimo ir atestavimo tvarką. Dokumentus pateikti iki 2011 m. gegužės 29 d. Personalo tarnybai, (kamb. Nr. 108) Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, A. Mickevičiaus g. 9, Kaunas. Papildoma informacija pateikta Lietuvos sveikatos mokslų universiteto tinklalapyje www.lsmuni.lt. Pasiteirauti tel. 8 (37) 327270.

Prof. Remigijus Žaliūnas, Rektorius

3-ASIS LIETUVOS UROGINEKOLOGIJOS DRAUGIJOS SUVAŽIAVIMAS „UROGINEKOLIGINĖ PATOLOGIJA (FISTULĖS, ĮGIMTOS ANOMALIJOS) IR DUBENS DUGNO PATOLOGIJA“

Kviečiame į 3-įjį Lietuvos uroginėkologijos draugijos suvažiavimą „Uroginėkologinė patologija (fistulės, įgimtos anomalijos) ir dubens dugno patologija“, kuris vyks **gegužės 26 d.** K. Oželio auditorijoje, MLK (Eivenių g. 2, Kaunas). Konferencija skirta gydytojams akušeriams ginekologams, urologams, proktologams. Dalyviams bus išduodami sertifikatai. Registracijos mokestis – 50 litų. Informacija tel. 8 (687) 78631 (doc. R. Aniuilienė), www.uroginėkologija.lt, info@uroginėkologija.lt.

Videochirurgija iš „VII Daniel Dargent kongreso“ Lyone: operacijų demonstravimas ir transliavimas iš Liono Sud ligoninės ir Liono motinos ir vaiko ligoninės bei dvigubas transliavimas iš Grenoblio, Versalio, Klermono Ferano, Paryžiaus ir Tulūzos. *Operuoja prof. Daniel Raudrant (Lionas), prof. Francois Golfier (Lionas), prof. George Mellier (Lionas), prof. Patrick Mathevet (Lionas), prof. Jean Luc Faucheron (Grenoblis), prof. Patric Madelenat (Versalis), prof. Michel Canis (Klermonas-Feranas), prof. Pierre Coulom (Tulūza), prof. Francois Haab (Paryžius).*

PROGRAMA

- 8.00–9.30 val. Registracija.
- 9.30 val. Konferencijos atidarymas.
- 9.35 val. Dubens organų nusileidimo chirurginis gydymas.
Kordinatorės: doc. R. Aniuilienė, dr. S. Barilienė
Rectocelės gydymas, naudojant implantus. *Operuoja G. Mellier.*
Laparoskopinė rectocelės promontoriumfiksacija. *Operuoja J. L. Faucheron.*
- 12.00–12.30 val. Kavos pertrauka.
- 12.30 val. Laparoskopinis gilios pilvaplėvės endometriozės gydymas.
Rektovaginalinės pertvaros rezekcija rektaliniu būdu.
Operuoja P. Madelenat, P. Panel
Laparoskopinė rektovaginalinės pertvaros rezekcija. *Operuoja M. Canis*
- 14.00–15.00 val. Pietų pertrauka.
- 15.00 val. Vesikovaginalinių ir rektovaginalinių fistulių gydymas. Įgimtų ginekologinių anomalijų gydymas.
Kordinatoriai: dr. Darius Skaudickas, doc. A. Matijošaitis
Rektovaginalinės fistulės operacija. *Operuoja P. Coulom*
Vesikovaginalinės fistulės operacija. *Operuoja F. Haab*
Makšties ir gimdos pertvaros hysteroskopinė rezekcija. *Operuoja D. Raudrant*
- 16.30 val. Diskusijos.
- 17.30 val. Konferencijos uždarymas

PASKAITOS!

Gegužės 3 d. 9 val. LSMU vaistinės auditorijoje (Sukilėlių pr. 51) LSMU vaistinės vyresnioji mokslo darbuotoja **Jurga Bernatienė** skaitys viešąją paskaitą „Polimerinių medžiagų pritaikymas vaistų gamyboje“.

Gegužės 3 d. 11 val. LSMU MA Psichiatrijos klinikos auditorijoje Nr. 283 Psichiatrijos klinikos lektorius dr. **Darius Leskauskas** skaitys viešąją paskaitą tema „Vaikų ir paauglių elgesio sutrikimai“.

KNYGŲ PARODA

„POPIEŽIUS JONAS PAULIUS II – DAUG PARAŠĘS, BET MAŽAI SKAITOMAS...“

Balandžio 28–gegužės 6 d. LSMU bibliotekos 4 aukšte vyksta knygų paroda „Popiežius Jonas Paulius II – daug parašęs, bet mažai skaitomas...“.

Parodoje pristatomos knygos, parašytos Karolio Wojtylos iki pontifikato ir būnant popiežiumi, išverstos į lietuvių, anglų, rusų kalbas. Taip pat parodoje yra biografinių knygų apie Joną Paulių II. Dalis parodoje pristatomų knygų padovanota LSMU bibliotekai.

avevita

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto
Medicinos akademija
A. Mickevičiaus g. 9, LT-44307 Kaunas
Tel. 407433, 327217, viet. tel. 1527, 1417.
Faksas 407433. El. p.: avevita@lsmuni.lt
Išleina kiekvieną penktadienį
<http://www.lsmuni.lt/apie-universiteta/>
spaudos-namai/leidiniai

Redakcinės kolegijos pirmininkas:
Edgaras STANKEVIČIUS, Spaudos namų direktorius

Redakcinė kolegija:
Algimantas TAMELIS, Medicinos fakulteto dekanas
Antanas SEDEREVIČIUS, VA praektorius veterinarijai
Daiva ZAGURSKIENĖ, Kauno klinikų direktorė slaugai
Ingrida ULOZIENĖ, Mokslo centro vadovė

Kęstutis LEVIŠAUSKAS, Kauno klinikų direktorius
motinos ir vaiko sveikatos priežiūrai
Agnė RAMONAITĖ, Studentų atstovybės prezidentė

Korespondentai (viet. tel. 1417):
Loreta GIEDRAITIENĖ
Džiuljeta KULVIETIENĖ
Eglė SVITOJŪTĖ

Redakcija:
Eglė ŽEMAITIENĖ, vyriausioji redaktorė
viet. tel.: 6581, 1417, mob. tel. (8 682) 68423

Irena BUBNYTĖ, redaktorė
Nijolė DRAGŪNIENĖ, operatorė
Aida JAKIMAVIČIENĖ, korektorė
Jelena BABACHINA, maketuotoja

Spausdino UAB „Arx Baltica“,
Veiverių g. 142B, Kaunas
El. paštas: kaunas@arxbaltica.lt
Tiražas – 1000 egz.

Leidiny skirtas LSMU ir
LSMU ligoninės Kauno klinikų
darbuotojams, studentams